

Regionshuset
Viborg
Sundhedsplanlægning
Skottenborg 26
Postboks 21
DK-8800 Viborg
Tel. +45 8728 5000
kontakt@rm.dk
www.rm.dk

Med venlig hilsen

Kjeld Martinussen
Vicedirektør

midt
regionmidtjylland

Dato 14-02-2008
Mailken Rose Hjortbak
Tel. +45 8728 4435
MailkenRose.Hjortbak@stab.rm.dk
1-30-147-06-V

Side 1

Til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
(c.c. Danske Regioner)

Vedr. behandling for fibromyalgi i Region Midtjylland

Efter forespørgsel fra Danske Regioner den 14. februar 2008 følger her oplysninger om behandling for kroniske muskelsmerter, herunder fibromyalgi, i Region Midtjylland.

En stor del af udredning og behandling for kroniske muskelsmerter, herunder fibromyalgi, foregår hos de praktiserende læger. Patienten kan diagnosticeres på enten en reumatologisk eller en medicinsk afdeling, hvorefter smertebehandlingen foregår hos patientens praktiserende læge.

Der findes formaliserede tilbud til patienter med kroniske muskelsmerter, herunder fibromyalgi, på Reumatologisk afdeling, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus. Her har patienterne mulighed for at deltage i en "Fibromyalgi-skole", hvor de kan få information om deres sygdom og få hjælp til at mestre den.

Ventetiden på Århus Sygehus er desværre lang (enten 13 eller 23 måneder). Patienterne inddeles i ventegrupper på baggrund af graden af smerter.

Ud over tilbud på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus er det muligt for patienter med kroniske muskelsmerter at modtage smertebehandling på Center for Sundhed og Træning i Århus (det tidligere Hans Jansens Hjem). Centeret drives af Gigtforeningen og er omfattet af fritvalgsrammen for private specialsygehuse.

Den sidste del af spørgsmålet fra Folketingets Sundhedsudvalg vedrører prioritering mellem behandling af patienter og udarbejdelse af speciallægeerklæringer. I den forbindelse kan vi oplyse, at udarbejdelse af speciallægeerklæringer i Region Midtjylland foregår uden for arbejdstiden, og derfor afvises patienter ikke på den baggrund.

Region Sjælland
Kvalitet og Udvikling
Alleen 15
4180 Sorø

Bidrag til besvarelse af spørgsmål vedr. bl.a. fibromyalgi

Dato: 15. februar 2008

Fra Region Sjælland er den 14. februar 2008 modtaget nedenstående spørgsmål til besvarelse.

J.nr.: 346600 055/1-08 RSSUJ

Spørgsmål:

Sygehusledelsen

Køgevej 7-13
4000 Roskilde
Tlf.: 4632 3200
sghnord@regionsjaelland.dk
www.rs-roskilde.dk

"Ministeren bedes oplyse, hvilke afdelinger der i de enkelte regioner har et formaliseret tilbud til undersøgelse og behandling for kroniske muskelsmerter, herunder fibromyalgi, og oplyse, hvor lang ventetid der er på de pågældende afdelinger. Ministeren bedes endvidere oplyse, om han er bekendt med, at der angiveligt er tilfælde, hvor patienterne afvises fra sådanne forløb, mens overlægerne på samme afdeling kan bruge dagarbejdstiden til at udarbejde indtægtsgivende speciallægeerklæringer for de tilsvarende patienter."

Direkte tlf.: 4732 1374
Direkte fax: 4632 8120
Direkte mail: rssuj@ra.dk

Svar:

"Reumatologisk Afdeling, Roskilde og Køge Sygehuse modtager patienter til udredning for fibromyalgi. Disse patienter ses typisk et par gange af reumatologisk speciallæge i ambulanseregion med det formål at informere og rådgive patienten grundigt om sygdommen og for at udelukke bagvedliggende sygdom.

www.regionsjaelland.dk

I de situationer, hvor der forudses lang ventetid på udredning (op til 3-4 måneder), henvises patienterne til speciallæger i primærsektoren. Henvisning til vurdering i speciallægeregi er et fagligt relevant tilbud og anvendes i øvrigt på Holbæk Sygehus."

Venlig hilsen

Teis Andersen
Vicedirektør, dr.med.

NOTAT

Til:

Opgang Blok B
Telefon 48 20 50 00
Direkte 48 20 54 27
Web www.regionh.dk

Journal nr.: 08002905
Ref.: rikoer

Dato: 18. februar 2008

Svar på ministeriets anmodning om bidrag til SUU alm. spm. 173 vedr. fibromyalgi

Region Hovedstaden er d. 14. februar 2008 blevet anmodet om at redegøre for følgende:

1. Har regionens hospitaler et formaliseret tilbud til undersøgelse og behandling for kroniske muskelsmerter herunder fibromyalgi?
2. Hvor lang ventetid er der på undersøgelse og behandling på dette område?

AD 1)

Generelt gælder for det for regionens reumatologiske afdelinger, at patienter med kroniske muskel- og ledsmerter - herunder evt. fibromyalgi - indkaldes efter tur til ambulans vurdering hos afdelingernes speciallæger på niveau med øvrige reumatologiske patienter.

Undersøgelser og behandling af patienter med smerter fra bevægeapparatet vil altid forudsætte en konkret lægelig vurdering af patienternes symptomer og på den baggrund en vurdering af, hvilke diagnostiske overvejelser, der er relevante, og hvilke yderligere undersøgelser, der vil bidrage mest til afklaring af patientens lægelige diagnose og dermed bedst danne et grundlag for behandlingen af patienten.

AD 2)

For uddybning af ventetider henvises til www.venteinfo.dk

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K

Sundhedsområdet
Internt Ledelsessekretariat
Kontaktperson: Peter Torpenholt Jørgensen
Peter.Torpenholt.Joergensen@regionsyddanmark.dk
sundhed@regionsyddanmark.dk
Direkte tlf. 76631342

18. februar 2008
Journal nr. 08/3012
Side 1 / 2

Ved mail modtaget torsdag d. 13. februar 2008 har Danske Regioner anmodet Region Syddanmark om et bidrag til besvarelse af Folketingets Sundhedsudvalgs spørgsmål nr. 173 om arbejdstilrettelæggelsen på de reumatologiske afdelinger vedrørende undersøgelse og behandling af muskelsmerter, herunder fibromyalgi. Grundet ministeriets korte frist for besvarelse (mandag d. 18. februar kl. 13.00) er regionen anmodet om at svaret sendes direkte til ministeriet med kopi til Danske Regioner.

Spørgsmålet er formuleret således:

Ministeren bedes oplyse, hvilke afdelinger der i de enkelte regioner har et formaliseret tilbud til undersøgelse og behandling for kroniske muskelsmerter herunder fibromyalgi og oplyse, hvor lang ventetid der er på de pågældende afdelinger. Ministeren bedes endvidere oplyse, om han er bekendt med, at der angiveligt er tilfælde, hvor patienter afvises fra sådanne forløb, mens overlægerne på samme afdelinger kan bruge dagarbejdstiden til at udarbejde indtægtsgivende speciallægeerklæringer for tilsvarende patienter.

Region Syddanmark er bedt om at forholde sig til spørgsmålets sidste led om arbejdstilrettelæggelsen på de reumatologiske afdelinger.

Svar:

Det kan oplyses, at arbejdstilrettelæggelsen på sygehusene i Region Syddanmark, herunder de reumatologiske afdelinger, er baseret på, at udfærdigelse af speciallægeerklæringer sker uden for arbejdstiden. Regionen er ikke gennem klager eller på anden vis bekendt med tilfælde, hvor dette princip skulle være tilsidesat.

Det bemærkes i øvrigt, at udredningsforløbene vedrørende fibromyalgi i sig selv er langvarige, idet denne diagnose først stilles, når en række andre muligheder er udelukket.

Med venlig hilsen

Jens Ejnhøj
Sundhedsdirektør

Damhaven 12, 7100 Vejle
Tlf. 7663 1000

henvises i øvrigt til Region Nordjyllands brev af 24. september 2007 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet om status for reumatologi i regionen.

Med venlig hilsen
Mikkel Grimmeshave
Planlægningschef

Sundhedsministeriet
Sundhedspolitisk Kontor
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att. Martin Randrup Nielsen

Svar på anmodning om information om ventetider og behandling for patienter med kroniske muskelsmerter

Sundhedsministeriet har i e-mail af 13. februar 2008 anmodet regionerne om at gøre rede for, hvor i regionerne, der er formaliserede tilbud om undersøgelse og behandling af patienter med kroniske muskelsmerter, herunder fibromyalgi. Der udbedes desuden informationer om ventetiderne på de pågældende afdelinger.

Behandlingssteder:

I Region Nordjylland er der formaliserede tilbud om udredning af patienter med kroniske muskelsmerter tre steder – på Reumatologisk afdeling på *Sygehus Vendsyssel* i Hjørring, på Reumatologisk afdeling på *Aalborg Sygehus* samt på Tværfagligt Smertecenter i *Anæsthesien*.

Ventetider:

Patienterne, der er henvist til de reumatologiske afdelinger og Tværfagligt Smertecenter i Region Nordjylland er opdelt i tre ventegrupper. Ventegruppe 1 prioriteres højest og omfatter patienter med livstruende bindevævssygdomme, nyopståede rygsmerter, alvorlige komplikationer til gigtsygdomme og patienter, hvor der er begrundet mistanke om førtilgængelige reumatologiske sygdomme. Ventegruppe 3 er patienter med langvarige tilstande uden nye symptomer, tidligere undersøgte patienter samt patienter, der ønsker en "second opinion". Ventegruppe 2 omfatter patienter med symptomer på spinalstenose eller med ledsmerter uden sikre lægelige fund, samt patienter der ikke kan indplaceres i de to andre grupper.

Patienter, der er allerede er udredt og har fået diagnosen kroniske muskelsmerter samt patienter, der er henvist til diagnosticering for sygdommen, placeres enten i ventegruppe 2 eller 3.

Ventetiderne på reumatologisk afdeling på Aalborg Sygehus er følgende:

- Ventegruppe 2: 9 måneder
- Ventegruppe 3: 9 måneder

Ventetiderne på reumatologisk afdeling på Sygehus Vendsyssel er følgende:

- Ventegruppe 2: 12 måneder
- Ventegruppe 3: Der er booket patienter frem til 2014 – for nuværende er der lukket for yderligere tilgang.

Ventetiderne på Tværfagligt Smertecenter er som følgende:

- Ventegruppe 2: 7 måneder

Det kan i øvrigt oplyses, at der er iværksat handlingsplaner på begge de reumatologiske afdelinger i regionen med henblik på at nedsætte ventetiderne, og at regionen følger op på gennemførelsen af handlingsplanerne. Der

Planlægning, Kvalitet og Analyse

Planlægningskontoret

Niels Bohrs Vej 30
Postboks 8300
9220 Aalborg Ø
Tlf.: 9635 1000
Fax: 9815 2009
www.rm.dk

Træffetid:
Mandag - torsdag 8.00-15.30
Fredag 8.00-15.00

Fuldmægtig
Malene Møller Nielsen

Direkte e-mail: mamoni@rm.dk

Ref.:

Journalnummer:
1-15-1-72-0005-08

19. februar 2008